
Kyrkomötet
Motion 2015:15
av Anders Åkerlund

Ge handboksarbetet mer tid

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att ge kyrkostyrelsen tillkänna vad som anförts i motionen angående mer tid för kyrkohandboksarbetet.

Motivering

Gudstjänsten visar kyrkans gudsbild, människosyn och samhällssyn.

Vilken gudsbild möter oss? Är det en obeveklig upphöjd ödesgud eller en Gud som är sårbar, lekfullt nyskapande och samtidigt bortom alla bilder och föreställningar? Hur kan man tala om Gud efter Darwin, evolutionsforskare, Hitler, Idi Amin, Tomas Tranströmer, Desmond Tutu, Ylva Eggehorn, Christina Lövestam m.fl.?

Hur ser vi på människor som söker sig till gudstjänsterna? Man får aldrig en andra chans att göra ett första intryck. Kommer de flesta tyngda av känslor och synd och skam eller med en blandning av olika känslor och tankar och kanske mer av längtan, sökande och öppen nyfikenhet? Hur kan inledning i gudstjänster skapas i nutid? Var finns de ord och de musikstilar som kan uttrycka våra behov, vårt sökande och vår längtan, tro och tvivel, lovsång och vrede? Vad får barnkonventionen för betydelse när det gäller barns och ungdomars inverkan på gudstjänstlivet? Hur mycket oreflekterad textmassa kan en genomsnittlig gudstjänstfirande församling klara av utan att gudstjänsten förlorar tempo? Hur introduceras t.ex. apostoliska trosbekännelsen, som ju formulerats med en helt annan världsbild som vi lämnat för länge sedan? Samtidigt som den håller kyrkan samman genom tiderna och över hela världen.

Hur firar man gudstjänst i vårt föränderliga samhälle? Under mitten av 1960-talet lanserades det första konfirmandmaterialet som myndigförklarade ungdomarna. Konfirmander som mestadels varit objekt för prästens färdiga frågor och svar blev subjekt och medarbetare i sin egen process i sökande efter sammanhang, mening, liv och tro. Detta koncept har utvecklats med konfirmandassistenter och nya metoder i samma riktning som t.ex. livets pärlor eller frälsarkransen. Hur kan det konceptet få genomslag i gudstjänstfirandet där var och en som kommer har något att bidra med? Hur blandas kyrkans erfarenhet med människors sätt att uttrycka sig i musik, dikt, dans och tankar vid kyrkliga handlingar och andra gudstjänster? Luther myndigförklarade människor genom det allmänna prästerskapets teologi. Det är lättare idag att få genomslag för den visionen när människor har mer kunskap och rika erfarenheter att bidra med.

Hur återspeglas den världsvida kyrkans erfarenheter av liv och tro i gudstjänsterna? Vi är ju en del av den världsvida kyrkan, vilket många av oss upplever som en stor rikedom. Vad kan vi lära oss av våra partners i t.ex. Tanzania om

gudstjänstutveckling? Där bevittnar vi ju en oerhört snabb tillväxt med levande gudstjänster och överfyllda kyrkor.

Hur tillvaratas erfarenheter från församlingar i framkanten i vårt land i gudstjänstutvecklingen? Så att gudstjänsten knyter an till deltagarnas situation och behov och inte mest blir en produkt som vi anställda producerar för andra?

Hur håller man hög kvalitet och samtidigt öppnar möjlighet att fira gudstjänster som berör och som kan utvecklas med lokal frihet? Då handlar det nog mer om ledarskap och erfarenhetsutbyte än om överdrivna regelsystem.

Musikaliska experter har satt foten på bromsen i handboksarbetet. Det vill jag också göra ur lite andra perspektiv. Vi ser hur söndagsgudstjänster tappar deltagare. Vi behöver förstå varför människor röstar bort gudstjänsten med fötterna. I den gruppen finns de flesta av våra tillhöriga. När handboken 1986 utarbetades var det två principer som var vägledande, nämligen identitet och relevans. Min bedömning av det arbetet var att det fanns mycket identitet men bara början till relevans. Jag hade en förväntan om att det arbetet skulle utvecklas till ett omtag utifrån relevansen i stället för att i modifierad form fortsätta som vanligt. Enligt min mening finns det mycket i handboksförslaget som är bra men att åsikterna om målen, inriktningen och vägvalen spretar. Vi behöver enligt min mening en nystart av söndagsgudstjänsten och den uppfattningen delar jag med väldigt många människor i vårt land. Statistiken talar sitt tydliga språk. Söndagsgudstjänsten får inte dö ut utan vi måste enligt min mening hitta en bättre balans mellan vår levande identitet och relevansen i tiden. För det arbetet behövs nog mer tid.

Rättvik den 7 juni 2015

Anders Åkerlund (C)